

Právny odbor: Civilné právo
Predmet sporu: zaplataenie 136.622, - Sk s prísl.
6Co/139/2007
15C/31/2002

R o z s u d o k

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej, v právnej veci navrhovateľa : Ing. V. B., bydlisko : B. B., O. X, . zastúpený advokátkou : Mgr. S. M., so sídlom v B., M. XX, . proti odporcovi : C. K. A., s. r. o., M. XX, . N., zastúpený advokátom : JUDr. J. H., so sídlom B., Š. XX, . o zakázanie neoprávnene zasahovať do autorských práv navrhovateľa a o zaplataenie 136.622 Sk s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Nitre, zo dňa 1. marca 2007 pod č. k. 15 C 31/2002-243 takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa zaplataenia sumy 79.872 Sk so 17, 6 % úrokom zo sumy 38.622 Sk od 25.5.2001 do zaplataenia a s 15, 5 % úrokom zo sumy 98.000 Sk od 16.2.2002 do zaplataenia a v časti náhrady trov konania p o t v r d u j e

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zakázal odporcovi neoprávnene zasahovať do autorských práv navrhovateľa používaním jeho diel - farebných fotografií z G. vo svojich ponukových katalógoch, v ponukových katalógoch iných, s ním spolupracujúcich cestovných kancelárii a na inzerciu svojich služieb bez prechádzajúceho súhlasu navrhovateľa. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi 36.750 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 22.355 Sk do rúk Mgr. S. M. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že bolo preukázané, že medzi účastníkmi konania nebola uzatvorená zmluva o šírení diela v písomnej forme. Navrhovateľ je autorom 51 ks fotozáberov - fotografií. Fotografie treba považovať za umelecké diela, ktorých autorom je navrhovateľ. Tieto skutočnosti medzi účastníkmi neboli sporné. Navrhovateľ má preto právo na odmenu za každé použitie svojho diela, a preto mu priznal odmenu vo výške 36.750 Sk za 51 ks po 250 Sk, ďalej 38 ks po 250 Sk a 58 ks po 250 Sk (12.750 Sk + 9.500 Sk + 14.500 Sk). Výšku náhrady určil podľa svojej úvahy (§ 136 OSP). Bral do úvahy znalecký posudok Ing. M., ktorý uviedol, že pri výške nároku sa nedá vychádzať z faktúry navrhovateľa. Tiež nebol sporný nárok navrhovateľa, čo sa týka zákazu do zasahovania jeho autorských práv, preto aj v tejto časti návrhu vyhovel a v časti, v ktorej požadoval navrhovateľ viac, ako 250 Sk za 1 fotozáber návrh zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 OSP a navrhovateľovi priznal náhradu trov konania, pretože rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu.

Rozsudok súdu prvého stupňa v zákonnej lehote napadol odvolaním navrhovateľ domáhajúc sa jeho zmeny tak, že jeho návrhu bude v celom rozsahu vyhovené. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že dňa 3.3.1999 uzatvoril s odporcom zmluvu o zapožičaní a vystavené reprezentačných fotoobrazov v termíne od 26.3. do 1.4.1999, za čo mu odporca ako protislužbu poskytol poznávací zájazd pre 2 osoby. V tejto zmluve sa dohodli mu sprístupní jeho archív diapozitívov s témou G. do pripravovaného katalógu na sezónu roku 2000 a poskytnú mu zľavu až 50 % z ceny za publikačné právo za použitie jeho diel. V súlade s dohodou si odporca prevzal 52 ks diapozitívov, ktoré použil vo svojom katalógu na sezónu 2000, avšak faktúru zo dňa 17.5.2001 vo výške 38.622 Sk neuhradil. Použil jeho diela i v ponukovom katalógu na sezónu roku 2000, v ponukovom katalógu pre cestovnú kanceláriu S. r. 2001, na inzerciu svojich služieb v časopise T. a v čase T.-K. avšak za použitie jeho diel mu autorskú odmenu nezaplatil. Súd správne právne posúdil vec, rovnako správne rozhodol, že ako autor predmetných diel má nárok na odmenu za každé použitie diela, avšak pri rozhodovaní o výške jeho

autorskej odmeny s rozhodnutím súdu nesúhlasí. Súd pri stanovení výšky odmeny za neoprávnené použitie diela sa stotožnil s názorom znalca Ing. M.. Použité diela, ktoré sú predmetom sporu, vyhotovil počas svojej súkromnej cesty do G. v roku 1990 a neboli určené pre predajný katalóg, neboli vyhotovené na objednávku odporcu. Majú svoju osobitnú umeleckú hodnotu, ktorú nemožno spájať s hodnotou predajného katalógu. Sú spôsobilé sprostredkovať samostatný hlboký estetický zážitok, preto priznaná odmena vo výške 250 Sk za 1 použitý diapozitív je neprimeraná a neadekvátna. Ním uplatňovaná odmena vo výške 3.000 Sk za ks je bežná a na slovenskom trhu zaužívaná. K odvolaniu sa vyjadril odporca, ktorý žiadal odvolanie navrhovateľa zamietnuť, prípadne rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Vo svojom vyjadrení uviedol, že súd si musí vyriešiť otázku, či sa v prípade všetkých fotografií jedná o autorské dielo, požívajúce ochranu podľa autorského zákona v nadväznosti na skutočnosť, kto je autorom fotografií. V tomto smere podľa jeho názoru navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno vyplývajúce zo žaloby, že ja autorom fotografií, nakoľko nebol schopný predložiť znalcom k vyhotoveniu znaleckého posudku originály diapozitívov alebo iným vhodným spôsobom preukázať, že je autorom fotografií a rovnako sám navrhovateľ nevedel spoľahlivo určiť, či je autorom alebo spoluautorom uvedených fotografií. Ďalej si mal súd vyriešiť otázku, či došlo k porušeniu autorských práv autora a v akom rozsahu a či je dôvodne požadovaný nárok, čo do základu a výšky. Z dokazovania vyplýva, že použitie fotografií v katalógu odporcu na leto roku 2000 bol oprávnené. Navrhovateľ nepreukázal, že existuje ponukové CD odporcu na rok 2000 a počas celého konania sa neustále domáha autorskej odmeny alebo primeraného zadostučinenia v zmysle autorského zákona. Tvrdenie navrhovateľa, že fotografie sú z jeho databázy a neboli vyhotovené osobitne pre potreby odporcu nie je v celom rozsahu pravdivé, ako to vyplýva i zo samotného označenia fotografií, ktoré okrem iného ukazujú na ubytovacie kapacity odporcu.

Odvolačný súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal na odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti j potrebné podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdiť avšak z iných právnych dôvodov.

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal uloženia zákazu odporcovi neoprávnené zasahovať do jeho autorských práv používaním jeho diel a zároveň sa domáhal zaplata sumy 136.622 Sk na tom skutkovom základe, že je autorom fotografií, ktoré majú povahu fotografického diela. Súd prvého stupňa následne jeho návrhu vyhovel majú za to, že navrhovateľ je autorom 51 ks fotozáberov - fotografií a tieto skutočnosti medzi účastníkmi konania neboli sporné. Odvolací súd sa s takýmto jeho právnym zdôvodnením nestotožňuje. Navrhovateľ vo svojej výpovedi na čl. 63 spisu potvrdil, že spoluautorom uvedených fotografických predlôh je aj jeho syn V. B. ml., pričom na pojednávaní konanom dňa 18.7.2003 prehlásil, že je autorom všetkých fotografií. Odporca v priebehu celého konania zotrval na svojej námietke v tom, že navrhovateľ nepreukázal, že je autorom všetkých sporných fotografií, a preto súd prvého stupňa nemohol zhodnotiť skutkový stav tak, že tento nie je medzi nimi sporný. Taktiež znalec Ing. M. vo svojom znaleckom posudku konštatoval, že doteraz mu neboli predložené k vypracovaniu znaleckého posudku originálne diapozitívy. Znalec Mga. L. R. konštatoval, že predložené diapozitívy sú dokázateľne zhodné s reprodukovanými fotografiami v časopisoch a na internetovej stránke odporcu a znalec Ing. M. i napriek tomu, že predložené diapozitívy boli použité pri zhotovení daných tlačovým vo vzťahu k fotografia a výtlačok, z tohto vzťahu však nevie zdokumentovať vzťah autor a fotografia (čl. 223 spisu). Odvolací súd z takto zisteného skutkového stavu mal za to, že navrhovateľ doposiaľ nepreukázal, že je autorom všetkým fotografií, od ktorých odvodzuje svoj nárok, keď jeho samotné vyjadrenia sú rozporné a preto vychádzal z toho, že v danom prípade neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Odporca v priebehu konania namietal, že fotografie boli vyhotovené na objednávku, pričom i samotný svedok I. B. potvrdil, že aj on spolupracuje s odporcom od roku 1998 alebo 1999 a pre publikáciu svojich rozmnoženín mu dal súhlas, pričom ako odmenu za to naturálnou formou mu bol poskytnutý zájazd do G.. Dôkazné bremeno ako procesná zodpovednosť účastníka za výsledok konania znamená, že účastník, ktorý neoznačil dôkaz potrebné k preukázaniu svojich tvrdení nesie prípadné nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných prevedených dôkazov. Rovnaké následky postihujú aj toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, avšak hodnotenie prevedených dôkazov súdom vyznelo v záver,

že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Prvým zmyslom dôkazného bremena je totiž umožniť súdu vydať rozhodnutie i v tých prípadoch, keď určitá skutočnosť, v spore rozhodujúca, nebola preukázaná, teda v prípadoch, keď výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver o pravdivosti tejto skutočnosti, ale ani záver o tom, že by bola nepravdivá. Keďže navrhovateľ v priebehu konania nevyvrátil skutočnosť, že fotografie boli vyhotovené na objednávku odporcu a nepreukázal, že je autorom všetkých fotografií, odvolací súd z dôvodu, že nie je vecne aktívne legitimovaný na podanie návrhu, jeho návrh zamietol bez toho, aby sa ďalej vecou vecne zaoberal. Navrhovateľ na odvolacom pojednávaní upresnil odvolaním napadnutú zamietajúcu časť, ktorú žiadal na odvolacom pojednávaní preskúmať, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa preskúmal len v časti, v ktorej bol navrhovateľom rozsudok napadnutý. Ak teda súd prvého stupňa vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol, odvolací súd tento rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil avšak z iných právnych dôvodov. Potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa taktiež v časti náhrady trov konania účastníkov, keď rozhodnutie je i v tejto časti správne.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa §224 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP a úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože takýto návrh v súlade s ust. § 151 ods. 1 OSP nepodal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Krajský súd v Nitre, dňa 4.12.2007
JUDr. Marta Polyaková
Za správnosť: Jana Lamparská

Krajský súd v Nitre
Za správnosť anonymizácie: Zuzana Svíteková